

PİR SULTAN ABDAL VE SİVAS KAYNAKLI CÖNKLERDE BAZI ŞİİRLERİ*

Doğan KAYA

Pir Sultan, Türk edebiyatının önemli simalarından olup adından en çok söz edilen şairlerdendir. Doğum ve ölüm tarihleri kesin olarak bilinmemektedir. XVI. yüzyılda yaşamıştır. Asıl adı Haydar'dır. Hayatı menkabelerle doludur. Yıldızeli'nin Banaz köyünde doğmuş, çocukluğu bu köyde geçmiştir. On beş yaşına gelince Banaz'dan ayrılıp, Elmalı (Antalya'nın Elmalı ilçesi, Çorum merkez Elmalı Köyü yahut İskilip'e bağlı Elmalı köyü) ve Çorum'daki Bektaşî dergâhlarında eğitim görmüş; daha sonra sipahi olmuş; Osmanlı ordusunda Belgrat Seferi'ne katılmış ve Budin Kalesi'nin fethinde bulunmuştur. Seferden sonra Çorum'a dönüp, tekrar dergâha girmiş; bir süre sonra da vekil olarak Sivas'ta Pîr'in postuna (makamına) oturmuştur. Pir Sultan dergâha kapanıp kalmamış; etrafıyla ilgilenmeye başlamıştır. Dergâh, kısa sürede çevreden gelen sıkıntılı ziyaretçilerle dolup taşmaya başlamıştır. Sivas Valisi Hızır Paşa tarafından bu durum, tehlike olarak değerlendirilmiş ve önce Şeyh Haydar hapse atılmış; sonra da astırılmıştır. Mezarı söylentiye göre bugün Sivas'ta Kepçeli mevkiinde, taş yığını görünümünde imiş. Bu taş yığını, asılması sırasında, Hızır Paşa'nın emriyle atılan taşlardan oluşmuş. Ölmeden önce, 1574'te ölen musahibi Ali Baba'ya şiir söylediğine göre bu tarihten önce asıldığını söyleyebiliriz.

Seyyit Ali (Pir Ali), Pir Muhammed, Pir Gaib Abdal ve Senem adlarında çocukları vardır. Bunların da şair oldukları bilinmektedir. Ancak bunlardan Pir Muhammed'in Tokatlı olan ve XVIII.-XIX. yüzyıllarda yaşayan Abdal Pir Sultan'ın oğlu olduğu ispatlanmıştır.

Pir Sultan hakkında bilhassa Sivas yöresinde pek çok menkabe anlatılmaktadır. Bunlardan en çok anlatılan iki menkabe şudur.

"Hızır Paşa Sivas'la Hafik arasındaki Sofular köyündenmiş. Bu köy eskiden Aleoî köyü imiş; sonra ahalisi azmış. Hızır Paşa, köyünden Banaz'a gelmiş, Pir Sultan'ın 'azab'ı, sonra da müridi olarak bir zaman Banaz'da kalmış. Pir Sultan'a demiş ki: "Pirim, bana himmet ver de bir makama geçeyim, büyük adam olayım". Pir Sultan da: 'Ulan Hızır, ben dua ederim, sen büyük adam olursun, Paşa, Vezir olursun, gelir beni asarsın.' demiş. Hasılı Pir Sultan'ın himmetiyle, Hızır İstanbul'a gitmiş, orada terakki etmiş, nihayet Paşa olmuş ve Sivas'a vali gelmiş. ilk işi, Pir Sultan'ı Sivas'a huzuruna çağırarak olmuş. Hızır Paşa eski şeyhine hürmette kusur etmemiş; nefis yemekler ikram etmiş. Pir Sultan bunları yememiş. Paşa bunun sebebini sorunca, Pir Sultan: 'Sen zina ettin, haram yedin, yetimlerin âhını aldın, haram para ile yapılmış yemeklerini ben değil, köpeklerim bile yemez'. Paşa hiddet etmiş. Pir Sultan, Sivas'tan, Paşanın konağından Banaz'daki iki köpeğine seslenmiş, köpekler gelmişler; önlerine Pir Sultan yemek tepsisini

*Yayımlandığı yer: *Hayat Ağacı*, Sivas, Bahar 2008, S. 10, s. 70-72.

sürmüş, köpekler dokunmamışlar bile... Bu hakarete Paşa çok kızmış, Pir Sultan'ı Sivas'ın Toprakkale'sine hapsedmiş. Lakin yine ne olsa, eski şeyhine kıymak istememiş, ona haber göndermiş, huzura çağırtmış. 'Eğer içinde Şah'ın adı geçmeyen üç deme söylersen seni affedeceğim' demiş. Pir Sultan 'Peki' demiş, ama söylediği üç deyişin içinde de 'Şah' sözü geçmiş Bunlar; 'Açılın kapılar Şah'a gidelim', 'Kâtip ahvalimi Şah'a böyle yaz' ve 'Ben de bu yayladan Şah'a giderim' ayaklı şiirlerdir. Pir Sultan'ın böyle meydan okuması Hızır Paşa'yı büsbütün gazaba getirmiş; Pir Sultan'ın asılmasını emretmiş. Bir gece Pir Sultan'ı asmaya götürmüşler. O da;

Bize de Banaz'da Pir Sultan derler

Bizi kem kişi de bellemesinler..."

diye başlayan altı haneli bir şiir söylemiş.

Ertesi sabah kahvede ahali toplaşmış, konuşuyorlarmış. Biri demiş ki: 'Bu gece Pir Sultan'ı Hızır paşa astırdı.' Başka biri atılmış: 'İmkânı yok, demiş, çünkü ben bu sabah onu Koçhisar yolunda Seyfebeli'nde gördüm.' Diğer bir adam: 'Senin yanlıştın var, ben onu Malatya yolunda Kardeşlergediği'nde gördüm.' Bir üçüncüsü: 'Yeni-Han yolunda, Şahnagediği'nde gördüm.' Bir dördüncüsü de: 'Ben Tavraboğazı'nda gördüm.' demiş. Herkes şaşırmış. Darağacının olduğu yere gitmişler, bakmışlar ki, Pir Sultan hırkasını darağacına asmış, kendi kaybolmuş. Darağacından inip yola düzülen Pir Sultan'ın peşine kasas(ases)lar düşmüş, onu yakalamak istemişler. O sırada Pir Sultan Kızılırmak üstündeki köprüünün öte başına geçmiş bulunuyormuş; 'Eğil köprü' demiş, köprü eğilmiş, suya batmış. Asesler köprüünün beri yanında şaşa kalmışlar ve bu kerameti gördükten sonra daha bir yapacakları kalmamış, dönmüşler."

Pir Sultan hakkında anlatılan bir başka menkabe de şöyledir:

"Sivas'ta bir Kara Kadı, bir de Sarı Kadı varmış. Pir Sultan Abdal'ın da iki köpeği varmış. Birinin adını Kara Kadı, ötekini Sarı Kadı koymuş. 'Gel Kara-Kadı, git Sarı-Kadı' diye köpekleri çağırırmış. Bunu bir gün Pir Sultan'ın düşmanları duymuşlar, gidip Kara Kadı'ya, Sarı-Kadı'ya 'Pir Sultan Abdal, kapısındaki köpeklere sizin adınızı koydu.' demişler. Hemen kadılar Pir Sultan'ı çağırıp muhakemeye başlamışlar. Pir Sultan: 'Evet, köpeklerime sizin adlarınızı koydum, demiş, lâkin benim köpeklerim haram yemez!' Kadılar: 'Nerden biliyorsun?' diye sormuşlar. Pir Sultan cevap vermiş: 'İsterseniz tecrübe edelim.' demiş. Birkaç hoca ve, hacı da gelmişler, köpekleri getirmişler. Hocalar, hacılar; gizlice bir kap haram yemek, bir kap da helâl yemek yapmışlar, her ikisine belli birer işaret koymuşlar. Sarı Kadı ile Kara Kadı oturmuşlar, haram yemekleri yemeğe başlamışlar. Hocalar ve hacılar haram yemeği kadıların yediğini gözleriyle görmüşler. Köpekleri getirmişler. Yine bir kap haram yemek, bir kap da helâl yemek koymuşlar. Köpekler haram yemeği yememiş, helâl yemeği yemeğe başlamışlar. Hocalar, hacılar böylece kadıların haram yediklerini bilmişler, 'İyi köpek kötü kadıdan efaldır.' demişler."

.....

"Pir Sultan kızını çok severmiş, her zaman dizine oturtup okşarmış. Çevresinin geleneğine uymayan sözler söylermiş. Şunun bunun aleyhinde atıp tutarmış. Bu yüzden

Sivas'ta Hızır Paşa tarafından asılmış ve şimdiki Jandarma Dairesi'nin bulunduğu yere gömülmüş.

Pir Sultan darağacında iken Hak tarafından bir köpek gönderilmiş. O da köpeğin üstüne basıp kendi ipini çözmüş ve yerine köpeği bağlamış. Sabahleyin kalkanlar bir de ne görsün; darda Pir Sultan yerine köpek asılı...

Pir Sultan Şah'a gitmek için İran yolunu tutmuş. Adını: değiştirip "Kanberoğlu" koymuş. Çamlıbel'e gelince, İstanbul'dan Sivas'a musahip olarak gelen bir efendi ile karşılaşmış. Musahip kim olduğunu sormuş, o da kendini tanıtmış. Fakat adamcağız inanmamış. Çünkü geçtiği yollarda Pir Sultan'ın asıldığı ve Sivas'ta ateşlerin yanmadığı söyleniyormuş. Musahip: 'Eğer sen Pir Sultan isen bana bir nefes oku.' demiş. O da bir nefes okuyup Sivas'ta ateşlerin yanmadığını ve kazan kaynamadığını anlatmış. Arkasından bir nefes daha... Onda da Hızır Paşa'nın köpeğin dübüründen üfürürse ateşleri yanacağını açıklamış.

Bunun üzerine musahip, Sivas'a gidip gördüklerini ve duyduklarını Hızır Paşa'ya anlatmış. Paşa köpeği dardan indirip dübüründen üfürmüştü. Birinci üfleyişte köpek dile gelip bağırmış: 'Pir Sultan', ikinci üfürüşte 'Can Sultan' üçüncü üfürüşte 'Ya Sultan' demiş, bütün ateşler yanmış.

Pir Sultan doğruca Şahın yanına gitmiş. Ona seyyis olmuş. Aradan epeyce zaman geçmiş. Şah'ın Sanem adında çok güzel bir kızı varmış. Kız, Kanberoğlu'na âşık olmuş. Babasına anlatmış. Fakat babası; 'Kızım, o büyük adamdır, seninle meşgul olmaz.' diyerek razı olmamış. Lâkin kızını kandıramamış. Neticede evlenmişler. Nice yıllar sonra, Pir Sultan memleketini arzulamış. Meseleyi Şah'a açmış. Önce razı olmamışsa da, sonra ısrarına dayanamayıp izin vermiş. Sanem'le Pir Sultan Sivas'a gelmiş. Çarşıda pazarda yan yana dolaşırlarmış. Herkesin nazar-ı dikkatini celbedecek işler yapmışlar. Vaziyet Hızır Paşa'ya anlatılmış. Paşa onları çağırtmış. Kız Paşa'yı görünce içi gıcıklanmış. Genç ve yakışıklı paşa hoşuna gitmiş. Paşa kıza; 'Bu adam senin neyin?' diye sorunca, kız; 'Benim bir şeyim değil, zorla kaçırdı.' diye yalan söylemiş. Pir Sultan; 'Karımdır.' demişse de kimseyi inandıramamış. Paşa ile kız evlenmişler. Kanberoğlu'nun da Pir Sultan olduğunu anlatmış. Paşa korkmuş. Pir Sultan'ı tutup öldürtmüş ve kanlı öküz postuna sarmış. Ama Paşa, öldüğüne bir türlü inanmamış. 'Bir defa astık, köpek donuna girdi, şimdi kim bilir ne donuna girer?' diye günlerce beklemiş. Nihayet yıkayıp gömmek istemişler. Fakat deri bir türlü açılmamış. 'Bunu ancak Sanem açabilir, sırrına o vakıftır.' demişler. Sanem yanına gidip: 'Açıl, Pir Sultan açıl' demiş. Deri 'Şak' diye ortadan ikiye bölünmüş. Yıkayıp gömmüşler. Üstüne taş, kaya yığmışlar. Bir daha dirilip çıkamamış.

İbrahim Aslanoğlu bugüne kadar edebiyatımızda birkaç tane Pir Sultan'ın var olduğunu tespit etmiştir. Söz konusu şairlerin başlıcası şunlardır:

Pir Sultan: Asıl adı Haydar'dır. Şiirlerinde genellikle Pir Sultan'ım Haydar diye tapmıştır. Çorumlu olup Hasan Baba tekkesinde kalmış; sonra Rumeli'de Seyyid Ali Sultan tekkesine bağlanmıştır ve geri dönüp dönmediği bilinmemektedir.

Pir Sultan Abdal: Şiirlerini aruz vezni ile vücuda getirmiştir. Medrese eğitimi görmüştür ve dili ağdalıdır.

Pir Sultan Abdal: Asıl adı Halil İbrahim olup Divriği yöresindendir. Soyu, söylentiye göre İmam Zeynel-Abidin'in soyundan olan ve ağı (zehir) içip ölmediği için Ağıuçen lakabıyla anılan Kara-Donlu Can Baba kolundandır. Şiirleri, daha ziyade kişi ve olaylarla ilgilidir.

Abdal Pir Sultan: XVIII.-XIX. yüzyılda yaşamıştır. Tokat'ın Artova ilçesinin Daduk köyündendir.

Ölümünden sonra halkın beyninde derin izler bırakan Pir Sultan'ın isminin, onu üstat kabul eden başka şairlerce kullanılması elbetteki normal bir hadisedir. Bu Yunus'ta, Karacaoğlan'da ve Kul Himmet'te de böyle olmuştur. Ancak aynı kültür ve konuyu işleyen bu şairlerin şiirlerini sadece mahlaslarına bakarak ayırmak ne derecede sağlıklı olur bilinmez! Bu bakımdan biz aşağıda Pir Sultan yahut Pir Sultan Abdal mahlaslı şiirleri bir arada gösterdik. Pir Sultan tabiat, hasret, dert gibi konularda şiirler ortaya koymuşsa da daha ziyade Alevî inancını dile getiren deyişler söylemiştir. Şöhretini de bu şiirlere borçludur. Yedi büyük Alevî şairinden (*Fuzulî, Nesimî, Şah Hatayî, Viranî, Kul Himmet, Pir Sultan, Yeminî*) birisidir. Edebiyatımızda diğer şairler üzerinde etkisi olan şairlerin başında gelir. Şiirlerini sazı eşliğinde söylemiştir. Pervasız ve yapmacıksız bir üslubu vardır.

Kaynakça: Fuat Köprülü, "Bir Kızılbaş Şairi: Pir Sultan Abdal", *Hayat*, C. 3, S. 64. İstanbul, 1928. / S. Nüzhet [Ergun], XVII. Asır Saz Şairlerinden *Pîr Sultan Abdal*, İstanbul, 1929, 72 s. / Pertev Naili Boratav-Abdülbaki Gölpınarlı, *Pir Sultan Abdal*, Ankara, 1943, 196 s. / Abdülbaki Gölpınarlı, *Pir Sultan Abdal- Hayatı, Sanatı, Eserleri*, İstanbul, 1953, 128 s. / Ali Balım, *Pir Sultan Abdal, Hayatı ve Şiirleri*, Ankara, 1957, 169 s. / Pir sultan Abdal- Hayatı ve Şiirleri, *İstanbul Maarif Kitaphanesi ve Matbaası*, 1959, 208 s. / Cevdat Kudret, *Pir Sultan Abdal*, İstanbul, 1965, 94 s. / Cahit Öztelli, *Pir Sultan Abdal-Bütün Şiirleri*, İstanbul, 1971, LXXIV+451 s. / Sabahattin Eyüboğlu, *Pir sultan Abdal*, İstanbul, 1977, 208 s. / İbrahim Aslanoğlu, *Pir Sultan Abdallar*, İstanbul, 1984. / Saim Savaş, "Pir Sultan'ın Kimliğine Dâir Yeni Bir Belge", XIV. *Türk Tarih Kongresi*, Ankara, 9-13 Eylül 2002. (Yayımlanmamış Bildiri). / Ali Haydar Avcı, *Bize de Banaz'da Pir Sultan Derler*, İstanbul, 2004, 334 s. / Doğan Kaya Arşivindeki özel cönkler.

Aşağıya kaydettiğim şiirler, arşivimdeki cönklerde yer almaktadır. Bunların bir kısmı az bilinen yahut bilinmeyen şiirlerdir.

Aşkına

Çıktım kırklar yaylasına
Çağırdım üçler aşkına
Yüzümü yerlere sürdüm
Yediler kırklar aşkına

Gelsin Muhammet gelsin
 Müminlerin elin alsın
 Canım Şah'a kurban olsun
 Bizi Yaradan aşkına

Bu dünya kurulu faktır
 Bilenlere sözüm yoktur
 Allah bir Muhammed Hak'tır
 "Hû" dedik pirlere aşkına

Gelin faktan geçelim
 Akı karayı seçelim
 Ab-ı kevserden içelim
 On iki İmam aşkına

Pir Sultan'ım der varalım
 Gülistanda gül derelim
 Koşa koşa can verelim
 Muhammed Ali aşkına

Hacet Dile

Gönül ne yatarsın gaflet içinde
 Doğdu seher vakti kalk hacet dile
 Özümü zulmetten kurtaram dersin
 Doğdu seher vakti kalk hacet dile

Aşka düştüm andan benzim sarısı
 Hakk'ı sevmez ham sofunun birisi
 Uyanır seherde balın arısı
 Doğdu seher vakti kalk hacet dile

Evliyalar enbiyalar yüğrüşür
 Rabb'im kullarını yeler seğrişür
 Meleklerin Allah Allah çağırır
 Doğdu seher vakti kalk hacet dile

Evliyalar enbiyalar varisi
 Hakk'a niyaz eden gece yarısı
 Tan yüzüye öter arşın horozu
 Doğdu seher vakti kalk hacet dile

Herkes özün ikilikten ayırsın
Kadir Mevlâ'm hepimizi kayırsın
Cümle uyumazken sen ne uyursun
Doğdu seher vakti kalk hacet dile

Evliyalar kalkmış hacet diliyor
Mümin kullar bu dergâha geliyor
Herkes bunda muradını alıyor
Doğdu seher vakti kalk hacet dile

Pir Sultan'ım seni seven ağlasın
Münkirin kalbini İblis bağlasın
Mümin kulun dergâhında eğlesin
Doğdu seher vakti kalk hacet dile

Değme Gönüle

Erenler önünde bu ne davadır
Benden sana emanet değme gönüle
Müminin gönülü Hakk'ın evidir
Benden sana emanet değme gönüle

Hak ile hak olup oturamazsın
Bir gönülü ele getiremezsin
Gönül bir sırçadır bitiremezsin
Benden sana emanet değme gönüle

Yolca gitmeyip de yoldan azarsın
Hakk'ın yaptığını niçin bozarsın
Kendin düşmek için kuyu kazarsın
Benden sana emanet değme gönüle

Bu dünyanın sonu ah u hiç imiş
Akşam konarlara sabah göç imiş
Hakk'ın nazarında büyük suç imiş
Benden sana emanet değme gönüle

Kulluk eden kullar olurlar azat
Elin eriştiği yere dek uzat
Pir Sultan Abdal'ım nefsinı gözet
Benden sana emanet değme gönüle

Olmalı

Bir yiğidin eli düşse darlığa
Ya onun halinden bilen olmalı
Sonra eli erişirse varlığa
Ulu eylediğin kimse bilmeli

Eğer zengin isen “Gel beri” derler
Kan eylesen senin terkini yurlar
Fukara gelince “Kapiya” derler
Fukaranın halin bilen olmalı

Fukara özünü teslim eylese
Girse hakikatin gölün boylasa
Kitaba yarar bir cevap söylese
Şimdiki dedeler elin almalı

Pir Sultan Abdal’ım bu nasıl haldir
Yiğidi meydana getiren maldır
Fukaranın yüzü bir soğuk göldür
Su bulup da ona gelen olmalı

Gel Beri

Açıldı cennet kapısı
La’l ü gevherden yapısı
Kıldan incedir köprüsü
Geçer isen gel beri
Geçemezsen dön geri
Gel beri ey can gel beri
Geçemezsen dön beri

Bunda kurduk ayn-ı cemi
Daim çektik aşk-ı gamı
Dost elinden gelen demi
İçebilirsen gel beri
İçemezsen dön geri
Gel beri ey can gel beri
İçemezsen dön beri

Has bahçenin bir gülüyüz
Ayn-i Cem bülbülüyüz
Kırk kapının kilidiyiz
Açabilirsen gel geri

Açamazsan dön geri
Gel beri ey can gel beri
Açamazsan dön beri

Bilirim haslar hasını
Gönlünden kaldır yasını
Ol cömertlik lokmasını
Saçabilirsen gel beri
Saçamazsan dön geri
Gel beri ey can gel beri
Saçamazsan dön beri

Pir Sultan'ım eydür heman
Dağları bürüdü duman
İşte İncil işte Kur'an
Seçebilirsen dön beri
Seçemezsen dön geri
Gel beri ey can gel beri
Seçemezsen dön beri

Senin için

Nedir benim ara yerde çektiğim
Günde yüz taş değer dost senin için
Kalktı havalandı gönlümün kuşu
Çevrinip konuştuğum dost senin için

Gönlüm endişede gözüm yollarda
Gâhi kırıcı gâhi boran illerde
Diyar-ı gurbette gurbet ellerde
Eğlenip kaldığım dost senin için

Artırdın efkârı düşürdün zâra
Zülfün ziya vermiş her bir diyara
Baştan aştı dalgam değer kenara
Ummana daldığım dost senin için

Yoktan var eyledi bizi ol Gani
Fehm et sevdiğini özünü tanı
Derdinden divane ettin sen ettin beni
Sarıp solduğum dost senin için

Pir Sultan Abdal'ım tur eder aynım
 Tûrâbın yönüne eđdirir yönüm
 Verseler dünyayı şad olmaz gönlüm
 Şad olup güldüğüm dost senin için

Hüseyin

Gönlümün sultanı müminin şahı
 Gaib âleminin şems ile mahı
 Şah Hüseyin'im deyü ederler ahı
 Ehl-i mateme şafidir Hüseyin

Dedendir Muhammet atandır Ali
 Anandır Fatıma cihanın gülü
 Cümle evliyalar dediler "Beli"
 Evliyalar piri Hasan Hüseyin

Pir Sultan'ım tuttum elin eteğın
 Düşmanına düşmanız biz hanedanın
 Çeşm-i envarıdır ol Murtaza'nın
 Ehl-i beyt hünkârı Hasan Hüseyin

Eylediler

Muhammed Ali'nin güzel yolları
 Şimdi yollarımız zor eylediler
 Azgın yaralar cerrah çoğaldı
 Herkes bildiğini bol eylediler

Kesilmedik karaçalı töredi
 İblis'e kul olanlar Hak'dan ıradı
 Yoloğlu kalmadı fitne töredi
 Gerçek akıllıyı del'eylediler

"Gonca güller gibi açılam" derdim
 "Yetmiş iki dilden seçilem" derdim
 "Şunda üç beş sene geçinem" derdim
 Ahiri dünyayı çöl eylediler

Pir Sultan Abdal'ım bu bir nur idi
 Akılları ermez gizli sır idi
 Bizim bildiğimiz Ali bir idi
 Şimdi her yerde bir Al'eylediler

Bana Yeter

Kâmile varmadan kâmil olunmaz
 Her mürşit olanda kemal bulunmaz
 Nefsini bilmeden Halık bilinmez
 Okudum cim ise dal bana yeter

Yeter bana ol pirimin kemâli
 Celali içinde vardır cemali
 N'eylerim ben malı n'eylerim hali
 Mürşidimden olan hal bana yeter

Pir Sultan'ım damenin tutun erin
 Hakk'ın rızasıdır rızası pirin
 Mürşidin gönlünde var ise yerin
 Beytullah değil mi ol bana yeter

Deyü Deyü

Yüzüm süre süre geldim dergâha
 Efendim halımdan bil deyü deyü
 Can olan dayanmaz böyle cefaya
 Ne ki çevrineyim yar deyü deyü

O kimdir ki serin verir meydana
 Gurab dağda gezer bülbül gülşanda
 Her ne ister isen tekmil bu canda
 Sunalar çağrısır göl deyü deyü

Yârin muhabbeti girdi zihnime
 Âlem bir yan olsa gelmez aynuma
 Zülûflerin kement oldu boynuma
 Çektiler urganım dâr deyü deyü

Meydandan sürerler kuru ladini
 Yürütmezler yedilüben yedeni
 Asil Hakk'ı sever cahil lâ-dini
 Yine sen çağırın gel deyü deyü

Pir Sultan Abdal'ım Hakk'a varanlar
 Hakk'ın dergâhına yüzün sürenler
 Evvel ikrar verip sonra dönenler
 Gider Cehennem'e nar deyü deyü

Dil Neme Yetmez

Bülbül olsam gül alında şakırım
 Özbağında biten gül neme yetmez
 Süleyman'ım kuş dilinden okurum
 Bana talim olan dil neme yetmez

Aşk kitabın ele aldım yazarım
 Daim Hakk'a doğru meylim pazarım
 Neme gerek dağı taşı gezerim
 Karşıda görünen yol neme yetmez

Derviş oldum pir eteğin tutarım
 Hak'a doğru çekilmiştir katarım
 Baykuş gibi garip garip öterim
 Issız viraneler çöl neme yetmez

Dünyanın ötesi neden malumdur
 Bu ilmin sırrına eren âlimdir
 Az yaşa çok yaşa sonu ölümdür
 Bana hırka ile çul neme yetmez

Pir Sultan'ım sırrın kimseler bilmez
 Tevekkül malını erteye komaz
 Kişi kismetinden artığın yemez
 Bana kismet olan mal neme yetmez